

На основу члана 41а став 4. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10- исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 47. Статута општине Бачка Топола („Службени лист општине Бачка Топола“, број 5/19), а по прибављеној сагласности Министарства пољопривреде и заштите животне средине број _____ од _____ и сагласности Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине број _____ од _____, на седници одржаној дана _____ Скупштина општине Бачка Топола, донела је

ОДЛУКУ

о проглашењу заштићеног подручја Споменик природе

„Градски парк у Бачкој Тополи“

Члан 1.

Овом одлуком проглашава се заштићеним подручје које обухвата Градски парк у Бачкој Тополи, као споменик природе, тј. заштићено подручје од локалног значаја – III категорије, под називом споменик природе “Градски парк у Бачкој Тополи” (у даљем тексту: Споменик природе “Градски парк у Бачкој Тополи”).

Члан 2.

Споменик природе “Градски парк у Бачкој Тополи” се проглашава за заштићено подручје III категорије са циљем:

1. заштите и унапређења хортикултурних и пејзажних вредности;
2. обезбеђивањем “ex situ” заштите као активне мере заштите врста која обухвата активности на очувању, гајењу и размножавању врста на местима ван њихових природних станишта;
3. унапређење стања парка путем израде и спровођења пројектне документације;
4. очувања младих самониклих примерака аутохтоних врста (*Fraxinus* sp. – јасен, *Quercus robur* L. – храст и др.);
5. очувања вредних старих примерака стабала која су још увек довољно витална да се могу санирати методама дрвне хирургије, као и појединих сађених декоративних примерака инвазивних врста добре виталности са прсним пречником више од 0,5м, који су добро позиционирани у простору;
6. очувања острва дивљег лука уз Кривају.

Члан 3.

Споменик природе “Градски парк у Бачкој Тополи” налази се на територији општине Бачка Топола, обухватајући катастарске парцеле број 7666, 5310, 7300 (део) КО Бачка Топола-град.

Укупна површина Споменика природе “Градски парк у Бачкој Тополи” износи 58 831 m², од чега је 5153 m² (93,75%) у јавној својини општине Бачка Топола, 3 679 m² (6,25%) у државној својини.

Заштитна зона Споменик природе “Градски парк у Бачкој Тополи” обухвата површину од 58 831 m².

Опис граница заштићеног подручја Споменика природе “Градски парк у Бачкој Тополи” и његове заштитне зоне, списак катастарских парцела заштићеног подручја по режимима заштите, као и графички приказ граница заштићеног подручја и заштитне зоне, дати су у прилогу ове одлуке и чине њен саставни део.

Члан 4.

Циљеви заштите из члана 2. ове одлуке реализују се кроз следеће активности:

1. редовно одржавање парка спровођењем мера неге и заштите биља: орезивање жбуња и проредна сеча, санитарна сеча, дендрохирургија, уклањање самониклог подраста дрвећа и корова, наводњавање парка непосредно пре и током вегетационог периода, одржавање травњака, детерминација ентомолошких и фитопатолошких узрочника болести и заштита дендрофонда и травњака парка од болести и штетних организама, примена биолошких и биотехничких средстава, праћење обезбеђености земљишта минералним и органским материјама и прихрана биљака, насипање земљишта у циљу обезбеђивања услова за правилан раст и развој стабала, попуњавање микродепресија квалитетним супстратом, садња сезонског цвећа и перена, очување и одржавање елемената мобилијара;
2. коришћење парка за одмор и рекреацију;
3. коришћење парка у едукативне сврхе;
4. обављање научно - истраживачких, образовних, информативно - пропагандних и других активности која не угрожавају природне и створене вредности;
5. израда и спровођење техничке документације са циљем уређења парка;
6. очување постојећих објеката тениских терена у постојећем габариту и изгледу;
7. радови на санацији и реконструкцији постојећих објеката и инфраструктуре;
8. реконструкција и изградња инфраструктуре у циљу уређења парка и функционисања објеката у парку;

9. измештање све друге инфраструктуре која није неопходна за функционисање објеката у парку и заштиту биљака уколико за то постоје техничке могућности;
10. у северном делу Парка, пуном оградом висине од најмање 2 m одвојити Парк од саобраћајнице, према условима за заштиту природе.

Члан 5.

На подручју Споменика природе “Градски парк у Бачкој Тополи” утврђује се режими заштите III степена.

Режим заштите III степена обухвата укупну површину 58 831 m².

Члан 6.

На подручју Споменика природе “Градски парк у Бачкој Тополи” забрањује се:

- 1) промена катастарске културе јавни парк;
- 2) уређење простора без техничке документације (хортикултурно и грађевинско);
- 3) уклањање, уређење и садња дендрофлоре осим на основу плана управљања, пројекта хортикултурног уређења;
- 4) затварање терасе објекта тениских терена;
- 5) кретање, заустављање и паркирање моторних возила ван постојећих путева и паркинга (изузев возила за одржавање парка и објеката у парку и интервентних возила);
- 6) паљење ватре на парковској површину;
- 7) превођење надземних инфраструктурних водова преко заштићеног природног добра, или било које врсте инфраструктурних објеката који би биолошки и пејзажно угрозили заштићено природно добро;
- 8) постављање контејнера и депоновање смећа, свих врста отпадних материја, шљаке са тениских терена и биљног отпада;
- 9) одлагање опасног и неопасног отпада ван посуда/контејнера који, у зависности од врсте отпадних материја, обезбеђују одговарајућу изолацију од околног простора;
- 10) преуређење парка супротно стилским одликама;
- 11) коришћење простора за нове делатности и намене које нису у складу са основном наменом;
- 12) формирање нових спортских терена;
- 13) камповање, паљење ватре, пуштање паса;
- 14) угрожавање, озлеђивање и уништавање примерака фауне;

- 15) радови који изазивају негативне промене хидролошког режима;
- 16) уношење инвазивних врста;
- 17) одржавање бициклистичких и мото трка;
- 18) укупцавање рекламних табли, металних делова и друге радње и активности које нарушавају виталност и декоративност стабала;
- 19) постављање радио и тв антена, антенских стубова и антена телефоније и билборда;
- 20) примена покретних светлосних извора и светлосних снопова усмерених према небу. Није дозвољено украсно осветљење стабала, објеката и травњака у зони утицаја (50м) на парк или еколошки коридор;
- 21) примена техничких решења којима се формирају рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или парку ради заштите дивљих врста еколошког коридора и парка, у појасу од 50м од еколошког коридора.

За све радове и активности на заштићеном природном добру потребно је прибавити услове заштите природе од Покрајинског завода за заштиту природе у складу са Законом о заштити природе.

На подручју Споменика природе "Градски парк у Бачкој Тополи" ограничава се:

- 1) градња објеката на изградњу дечијег игралишта, стаза, трим стазе са позицијама за справе, објеката санитарног чвора и угоститељске делатности типа кафе-посластичарнице/ресторана у рубном делу парка, грађевинске радове на одржавању постојећих објеката и тениских терена, изградњу нове инфраструктуре неопходне за функционисање објеката који се налазе у парку и заштиту и очување биљака, све укупно до 10 % површине заштићеног природног подручја, према техничкој документацији;
- 2) коришћење водног земљишта за изградњу, реконструкцију и санацију водних објеката, одржавање корита водотока и водних објеката, спровођење мера које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, уређење и коришћење вода и заштиту вода у складу са условима заштите природе;
- 3) дуж обала водотока, са обе стране у појасу ширине 5,0 м слободног простора градња објеката, садња дрвећа, орање и копање земље и обављање других радњи којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационог канала за одводњавање и предузимање радњи којима се омета редовно одржавање канала;
- 4) испуштање у Кривају било каквих вода осим условно чистих атмосферских и пречишћених вода, које по важећој законској легислативи из области загађујућих материја омогућују одржавање минимално доброг еколошког статуса (II класе вода) и које по важећој Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у води и роковима за њихово достизање, задовољавају прописане вредности;

- 5) изградња инфраструктуре на неопходну инфраструктуру за функционисање постојећих објеката;
- 6) употреба хемијских средстава на она у складу са законом;
- 7) величина тениских терена на постојећу површину.
- 8) шетња паса искључиво на повоцу прописане дужине за расу паса и са корпом (брњицом);
- 9) извођење нивелационих и земљаних радова, на радове предвиђене пројектима ревитализације, санације и изградње инфраструктурне мреже;
- 10) бацање смећа на одлагање у корпе намењене за то;
- 11) уклањање стабала и жбуња, на уклањање девитализованих примерака, примерака склоних паду и уклањање према пројекту хортикултурног уређења;
- 12) садња дендрофлоре искључиво на садњу на основу плана и програма управљања, пројекта хортикултурног уређења и замену девитализованих примерака садницама исте врсте без техничке документације;
- 13) измена коте терена зелених површина осим на појединим микролокалитетима према потребама заштите дендрофлоре и вртно-архитектонских објеката;
- 14) постављање привремених и трајних ограда унутар парка које ометају коришћење целине и спречавају пешачку комуникацију;
- 15) фиксирање елемената намењених спортским активностима осим пратећих елемената трим стазе и елемената у оквиру постојећих тениских терена;

Члан 7.

Управљач заштићеног подручја Споменик природе "Градски парк у Бачкој Тополи" је Јавно предузеће за грађевинско земљиште, путеве и изградњу објеката заједничке комуналне потрошње и урбанистичко планирање и уређење Бачка Топола (у даљем тексту: Управљач).

У управљању заштићеним подручјем Управљач је нарочито дужан да:

1. доноси план управљања, годишњи програм управљања и правилник о унутрашњем реду и чуварској служби;
2. унапређује и промовише заштићено подручје;
3. чува, одржава и обележава заштићено подручје;
4. обавештава кориснике заштићеног подручја о могућностима за обављање радова и активности;

5. учествује у поступку утврђивања накнаде за ускраћивање или ограничавање права коришћења;
6. издаје сагласности и одобрења, води евиденције о природним вредностима, непокретностима и људским активностима;
7. обезбеди надзор над спровођењем услова и мера заштите природе;
8. прати кретање и активност посетилаца;
9. води евиденције о природним вредностима и о томе доставља податке Покрајинском заводу за заштиту природе;
10. утврђује и наплаћује накнаде за коришћење заштићеног подручја;
11. врши и друге послове утврђене законом и актом о заштити.

Члан 8.

Очување, унапређење, одрживо коришћење и приказивање природних и других вредности подручја Споменик природе "Градски парк у Бачкој Тополи" спроводи се према Плану управљања.

Сва правна лица, предузетници и физичка лица која обављају одређене делатности унутар граница заштићеног добра, дужна су да своју делатност обављају у складу са Планом управљања.

План управљања доноси Управљач за период од десет година, са садржином и на начин прописан законом којим се уређује заштита природе и, уз претходно прибављено мишљење Покрајинског завода за заштиту природе и доставља га на сагласност Скупштини општине Бачка Топола.

План управљања нарочито садржи:

- 1) приказ главних природних и створених вредности, као и природних ресурса;
- 2) оцену стања животне средине заштићеног подручја;
- 3) преглед конкретних активности, делатности и процеса који представљају фактор угрожавања заштићеног подручја;
- 4) дугорочне циљеве заштите, очувања и унапређења и одрживог развоја;
- 5) анализу и оцену услова за остваривање тих циљева;
- 6) приоритетне активности и мере на заштити, одржавању, праћењу стања и унапређењу природних и створених вредности;
- 7) приоритетне задатке научноистраживачког и образовног рада;
- 8) планиране активности на одрживом коришћењу природних вредности, развоју и уређењу простора;

- 9) просторну идентификацију планских намена и режима коришћења земљишта;
- 10) активности на промоцији вредности заштићеног подручја;
- 11) студијску (истраживачку), програмску, планску и пројектну документацију потребну за спровођење циљева и активности;
- 12) облике сарадње и партнерства са локалним становништвом и другим власницима и корисницима непокретности;
- 13) активности и мере на спровођењу плана са динамиком и субјектима реализације плана управљања и начин оцене успешности његове примене;
- 14) финансијска средства и друге материјалне претпоставке за извршавање поверених послова у управљању заштићеним подручјем и начин њиховог обезбеђења.

План управљања садржи и превентивне мере заштите од пожара сходно законима којима се регулише ова област и прописима донетим на основу тих закона.

Управљач је дужан да анализира спровођење Плана управљања и остварене резултате и, по потреби, изврши његову ревизију.

Управљач је дужан да Извештај о остваривању Плана управљања достави надлежном органу локалне самоуправе најкасније 60 дана пре истека периода за који је донет.

Члан 9.

План управљања се остварује годишњим програмима управљања (у даљем тексту: Годишњи програм), на који сагласност даје надлежни орган локалне самоуправе.

Годишњи програм управљања садржи нарочито:

1. детаљан приказ задатака односно послова у периоду до истека календарске године на чувању, одржавању, унапређењу, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социо-економског развоја;
2. приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршење програма, висине и извора потребних финансијских средстава.

Управљач је дужан да Извештај о остваривању Годишњег програма за претходну годину достави надлежном органу локалне самоуправе до 15. децембра текуће године, а годишњи програм управљања за наредну годину Управљач доставља надлежном органу локалне самоуправе до 15. новембра текуће године.

Члан 10.

Управљач је дужан да донесе Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби (у даљем тексту: Правилник) и у складу с њим обезбеди спровођење режима заштите, односно унутрашњи ред и чување заштићеног подручја.

У оквиру садржине прописане Законом о заштита природе, Правилником се ближе утврђују забрањени радови и активности, као и правила и услови обављања радова и активности који су допуштени.

На Правилник сагласност даје надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Правилник се објављује у "Службеном листу општине Бачка Топола" и на други погодан начин који одреди Управљач.

Члан 11.

Управљач је дужан да на прописан начин обележи Споменик природе "Градски парк у Бачкој Тополи", његове спољне границе и границе површина односно локалитета са режимом заштите III степена у роковима предвиђеним у Плану управљања.

Члан 12.

Финансирање заштићеног подручја обезбеђују се из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе; накнада за коришћење заштићеног подручја; прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем; средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе; донација, поклона и помоћи и других извора у складу са законом.

Члан 13.

Управљач је дужан да донесе План управљања из члана 8. ове одлуке најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 14.

До доношења Плана управљања из члана 8. ове одлуке, Управљач ће вршити послове на основу програма управљања, који је дужан да донесе и достави на сагласност надлежном органу локалне самоуправе у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Програм управљања из става 1. овог члана садржи нарочито: детаљан приказ задатака односно послова у периоду до доношења Плана управљања на чувању, одржавању, унапређењу, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социо-економског развоја; приказ конкретних послова на изради и доношењу управљачких документа, првенствено Плана управљања и правилника о унутрашњем реду и чуварској служби; приказ задатака на обележавању заштићеног подручја, заснивању информационог система и противпожарној заштити; приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршење програма, висине и извора потребних финансијских средстава.

Члан 15.

Управљач је дужан да Правилник из члана 10. ове одлуке донесе и достави на сагласност надлежном органу локалне самоуправе најкасније у року од годину дана од ступања на снагу ове одлуке.

Члан 16.

Планови уређења простора, планови, програми и основе из области шумарства, ловства, управљања рибљим фондом, водопривреде, пољопривреде, заштите споменика културе, туризма и други програми и планови који се односе на коришћење природних ресурса и простора у заштићеном подручју Споменик природе” Градски парк у Бачкој Тополи” усагласиће се са овом одлуком и Планом управљања.

Члан 17.

Даном ступања на снагу ове одлуке, престаје да важи Решење о стављању под заштиту државе „Парк у Бачкој Тополи“ као Природни споменик вртне архитектуре, број 633/9-1974-04 од 09. маја 1974. године, донето од стране Скупштине општине Бачка Топола.

Члан 18.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу општине Бачка Топола".

Прилог:

ОПИС ГРАНИЦА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА СП" ГРАДСКИ ПАРК У БАЧКОЈ ТОПОЛИ"

СП „Градски парк у Бачкој Тополи“ се налази у Републици Србији, у њеној северној покрајини Војводини, у Севернобачком округу, у насељу Бачка Топола. Са северне стране граничи се са спортским тереном, са западне делимично са Улицом Маршала Тита, са јужне са породичним становањем, а са североисточне, северозападне и источне са Улицом Светозара Марковића која представља део државног пута ИИа реда бр. 100/М-22.1, Хоргош - Суботица - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Нови Сад - Сремски Карловци - Инђија - Стара Пазова - Београд.

Обухвата катастарске парцеле: 7666, 5310 и 7300 (део) КО Бачка Топола - Град.

Површина обухваћена заштитом износи 58 831 м².

О б р а з л о ж е њ е

І ПРАВНИ ОСНОВ

Чланом 41а став 4. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10- исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21) прописано је да заштићено подручје III категорије проглашава надлежни орган јединице локалне самоуправе, а ако се то заштићено подручје налази на територији двеју или више јединица локалне самоуправе, споразумно проглашавају заштићеним подручјем надлежни органи тих јединица локалне самоуправе. Када заштићено подручје обухвата земљиште и друге непокретности у својини Републике Србије, односно аутономне покрајине и добра од општег интереса, у поступку проглашења прибавља се сагласност Министарства, односно органа надлежног за послове заштите животне средине аутономне покрајине, уз претходно прибављена мишљења надлежних министарстава, односно надлежних органа аутономне покрајине

Чланом 47. Статута општине Бачка Топола („Службени лист општине Бачка Топола“, број 5/19) прописане су надлежности Скупштине општине, међу које спада и доношење прописа и других општих аката из надлежности општине и обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

ІІ РАЗЛОЗИ ДОНОШЕЊА

Јавно предузеће за грађевинско земљиште, урбанистичко планирање и уређење Бачка Топола поднело је дана 11.04.2023. иницијативу за ревизију одлуке о заштити Природног споменика вртне архитектуре „Парк у Бачкој Тополи“, на основу које је Општинско веће општине Бачка Топола донело Закључак о прихватању иницијативе у вези ревизије одлуке бр.: 633-3/2023-V од 20.04.2023. год.

Након достављања иницијативе Покрајинском заводу за заштиту природе, исти је припремио студију заштите Споменика природе „Градски парк у Бачкој Тополи“ која представља ревизију природних и створених вредности заштићеног подручја.

Парк у Бачкој Тополи је стављен под заштиту као Природни споменик вртне архитектуре (Решење Скупштине Општине Бачка Топола бр. 633/9-1974-04 од 9. маја 1974. године), на основу Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 24/65) под називом „Парк у Бачкој Тополи“.

Током времена дошло је до измена у катастру. Промењени су бројеви катастарских парцела.

Према акту о заштити из 1974. године „заштићени део природе налази се на подручју Општине Бачка Топола, катастарске парцеле бр.: 3650, 3652, 3657 К.О. Бачка Топола, на површини од 6 хектара, ограничен улицама Маршала Тита, Нушићева и Светозара Марковића и Петефи бригаде.“

Покрајински завод за заштиту природе извршио је ревизију природних и створених вредности парка и припремио студију заштите СП „Парк у Бачкој Тополи“ као предлог за стављање под заштиту III категорије – заштићено природно добро локалног значаја. Преложено је успостављање режима заштите III (трећег) степена у складу са Законом о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-исправка, 14/2016, 95/2018-други закон и 71/2021 – у даљем тексту Закон).

Током 2023. и 2024. године у поступку ревизије природних и створених вредности спроведена је просторно-историјска анализа чији резултати су представљени у овој студији и на основу које је утврђено да постоје очуване темељне природне и створене вредности од значаја за заштиту.

На основу постојећих вредности предложене су границе заштићеног подручја, као и режим и мере заштите. СП „Градски парк у Бачкој Тополи“ налази се на катастарским парцелама: 7666, 5310 и 7300 (део) КО Бачка Топола - Град.

Циљ заштите СП „Градски парк у Бачкој Тополи“ као заштићеног подручја је очување целине у слободном пејзажном стилу, заштита вредних, старих групација и појединачних примерака дендрофлоре.

III СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОДЛУКЕ

За спровођење ове одлуке обезбеђена су средства у буџету Општине Бачка Топола.

Општинско веће